

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: V. B.,** zastoupena opatrovnicí A. H, pracovnicí Krajského soudu v Brně, právně zastoupena Mgr. Magdou Havlovou, advokátkou, se sídlem Brno, Nové Sady 27, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 34/2004 - 22 ze dne 21. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátce Mgr. Magdě Havlové, **se určuje** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2150 Kč. Odměna bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 34/2004 - 22 ze dne 21. 6. 2004, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 103/LE - PA04 - PA04 - 2004 ze dne 26. 2. 2004, kterým byla zamítnuta stěžovatelčina žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že Krajský soud v Brně se nezabýval stěžovatelčinou námitkou uplatněnou v žalobě, podle níž splňuje podmínky pro konstataci

překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Právě pro důvodně namítanou vadu řízení před žalovaným spočívající v porušení zákona při zjišťování existence překážky vycestování měl Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, však neučinil tak. Stěžovatelka následně podrobně argumentuje v tom směru, že existencí překážky vycestování podle § 91 zákona se měl zabývat již žalovaný, což neučinil, a tedy porušil nejen zákon o azylu, ale také mezinárodní závazky České republiky. Stěžovatelka poukazuje na čl. 33 Ženevské úmluvy a článek 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení a dovozuje, že zjišťovat existenci splnění podmínky hrozby mučení měl žalovaný ex offo, aniž by v tomto směru stěžovatelka musela argumentovat. Stěžovatelka tedy dovozuje, že je u ní dán kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a ze shora uvedených důvodů navrhuje, aby kasační stížností napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení. Stěžovatelka rovněž žádá o přiznání odkladného účinku jí podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukazuje na skutečnost, že zamítal-li stěžovatelčinu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, pak neměl povinnost se vyslovovat k existenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Argumentace Ženevskou úmluvou je dle žalovaného nepřípadná. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatelka ve správním řízení o udělení azylu uváděla, že ze země svého původu odcestovala počátkem listopadu 2003 poté, kdy coby vysokoškolsky vzdělaná osoba pracující jako účetní tuto práci ztratila. Další práci nezískala, situaci nemohla řešit přestěhováním na jiné místo, neboť na to neměla dostatek finančních prostředků. Proto přicestovala do České republiky, kde pracovala jako pomocná síla v restauracích, jako dělnice a jako uklízečka na stavbě, kde ji zadržely české policejní orgány. Žalovaný zamítl stěžovatelčinu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že stěžovatelka argumentovala toliko svými ekonomickými problémy, které nebyly způsobeny pronásledováním za podmínek stanovených v § 12 zákona o azylu. Z obsahu soudního spisu pak vyplývá, že toto rozhodnutí žalovaného napadla stěžovatelka žalobou, ve které mimo jiné namítala, že žalovaný se nezabýval otázkou existence překážky vycestování a nerozhodl o ní. Krajský soud v Brně žalobu zamítl, přitom dospěl k závěru, že aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu byla důvodná, aniž by se otázkou překážky vycestování zabýval. Rozsudek Krajského soudu v Brně byl stěžovatelce doručen dne 28. 6. 2004 a ta jej dne 30. 6. 2004 napadla kasační stížností.

Stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Byla přitom podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti, ta souvisí s uplatněnými kasačními důvody. Stěžovatelka poukazuje na § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tomuto kasačnímu důvodu odpovídá i obsah kasační stížnosti a kasační stížnost je tak přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek Krajského soudu v Brně přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, ohledně té Nejvyšší správní soud konstatuje, že toto ustanovení bylo aplikováno důvodně a správně. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí pouze ekonomické důvody. Tato podmínka je splněna tehdy, pokud nad rámec důvodů, které zřetelně míří na špatnou ekonomickou situaci žadatele v zemi jeho původu, žadatel žádné jiné důvody neuvádí. Jestliže stěžovatelka vstup do azylové procedury opírala o skutečnost, že v zemi svého původu ztratila práci, kterou pak již nezískala, a právě proto přicestovala do České republiky, kde po určitou dobu pracovala a vydělávala, přitom žádné jiné důvody neuváděla, nelze úspěšně napadat závěr žalovaného a následně i Krajského soudu v Brně ohledně důvodné aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Za situace, kdy k aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu přistoupil žalovaný důvodně, neměl se již samostatně zabývat ustanovením § 91 zákona o azylu. To ani nečinil. Pro rozhodování žalovaného o otázce existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. a) zákona zjišťovány nejsou, a proto žalovaný nepochybil, pokud se jimi vůbec nezabýval. Stejně tak Krajský soud v Brně se v rámci svého přezkumu měl zabývat důvodností aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, přitom shledal-li tuto aplikaci ze strany žalovaného důvodnou, neměl se již zabývat otázkou splnění podmínek pro konstataci existence překážky vycestování. Přestože by byl Nejvyšší správní soud připraven aprobovat takový postupu Krajského soudu v Brně, kdy by stěžovatelce již v nyní napadeném rozsudku vysvětlil důvody, pro které se její námitkou směřující do absence rozhodnutí žalovaného o překážce vycestování, jak je shora podal Nejvyšší správní soud, nezabýval, avšak skutečnost, že tak Krajský soud v Brně pro stěžovatelku zřetelným způsobem neučinil, nemůže přestavovat důvod ke zrušení jeho rozsudku. Rozhodující je tedy v daném případě skutečnost, že se otázkou aplikace § 91 zákona o azylu při shledání důvodů k postupu podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu neměl zabývat ani žalovaný, ani Krajský soud v Brně.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebylo přiznáno.

Stěžovatelce byla usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 56 Az 34/2004 - 34 ze dne 7. 7. 2004 pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Magda Havlová. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. jí Nejvyšší správní soud přiznal odměnu ve výši 2150 Kč za dva úkony právní pomoci spočívající v převzetí zastoupení včetně první porady s klientem a doplnění kasační stížnosti, to vše podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, se dvěma režijními paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu